

OBSAH

Úvod 5

I. POJETÍ, VÝZNAM A CÍLE ROZBORŮ PERSONÁLNÍCH A SOCIÁLNÍCH ČINNOSTÍ 7

II. METODICKÉ POSTUPY A NÁSTROJE 16

1. METODICKÉ POSTUPY 16
 - 1.1 Analytické metody 16
 - 1.2 Faktor času 17
 - 1.3 Komplexnost a hlavní článek 19
2. PRACOVNÍ POSTUP PŘI ANALÝZE 21
 - 2.1 Stanovení cíle rozboru 21
 - 2.2 Výběr analyzovaného útvaru 22
 - 2.3 Volba ukazatelů 24
 - 2.3.1 Ukazatele charakterizující úroveň techniky 25
 - 2.3.2 Ukazatele charakterizující úroveň technologie 26
 - 2.3.3 Ukazatele charakterizující ekonomickou úroveň 26
 - 2.3.4 Ukazatele charakterizující úroveň organizace výroby 28
 - 2.3.5 Ukazatele charakterizující úroveň dělby a organizace práce 29
 - 2.3.6 Ukazatele charakterizující pracovní síly 30
 - 2.3.7 Údaje charakterizující úroveň péče a člověka 40
 - 2.4 Vypovídací schopnost ukazatelů 41
 - 2.5 Zdroje údajů 45
 - 2.6 Rozbor a interpretace získaných výsledků, vypracování zprávy a návrhů na opatření 50
 - 2.7 Objektivnost analýzy 51
3. KLASIFIKACE STUPŇŮ TECHNICKÉHO ROZVOJE 54
4. ČLENĚNÍ PRACOVNÍCH ČINNOSTÍ 62
5. ČLENĚNÍ PROFESÍ 67
6. ČLENĚNÍ SFÉR NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ 70

III. APLIKACE METODICKÝCH POSTUPŮ A NÁSTROJŮ PŘI ROZBORECH PERSONÁLNÍCH A SOCIÁLNÍCH ČINNOSTÍ 73

1. STATISTICKÉ METODY 73
2. GRAFICKÉ METODY 79
3. MATEMATICKÉ METODY 94
 - 3.1 Lineární programování a strukturální analýza 94
 - 3.2 Stanovení omezení počtu pracovních sil u úloh lineárního programování 96
 - 3.3 Matematické vyjadřování omezení a účelové funkce v oblasti pracovních sil 100
 - 3.4 Koeficienty pracnosti 102
 - 3.5 Agregace koeficientů pracnosti 104
 - 3.6 Koeficienty plné pracnosti 106
 - 3.7 Promítání variability výrobních podmínek do koeficientů pracnosti 107
 - 3.8 Využití matematických metod 107
4. METODA KOMPARAČNÍ (SROVNÁVACÍ) 108
5. ANALÝZA PODLE VÝVOJE STĚŽEJNÍCH PROFESÍ 112
6. METODA ANKETÁRNÍ A ROZHOVOROVÁ 114
7. ČASOVÉ STUDIE 119
 - 7.1 Chronometráž 119
 - 7.2 Snímek pracovního dne 120
 - 7.3 Snímek průběhu práce 120
 - 7.4 Vlastní snímek pracovního dne 121
 - 7.5 Náhodné pozorování (momentkové pozorování) 121
8. POHYBOVÁ STUDIE 122
9. PRACOVNÍ STUDIE 123
10. NORMATIVNÍ METODY 124
 - 10.1 Norma času 125
 - 10.2 Norma množství 125
 - 10.3 Norma obsluhy 125
 - 10.4 Norma pracnosti 126
 - 10.5 Normativ času 126
 - 10.6 Normativ početních stavů pracovníků 127
 - 10.7 Systemizace 127
 - 10.8 Normativ podnikové neinvestiční spotřeby 127
 - 10.9 Normativ sociálního vybavení 128
11. METODA BILANČNÍ 129
 - 11.1 Bilance práce 129
 - 11.2 Bilance pracovního času jednoho dělníka 129
 - 11.3 Národohospodářská bilance pracovního času 130
 - 11.4 Bilance pracovních sil 130
12. ROZBORY NA RŮZNÝCH ÚROVNÍCH ŘÍZENÍ 132
 - 12.1 Rozbory početních stavů, profesní, kvalifikační a věkové struktury pracovníků v organizacích 132
 - 12.1.1 Obecné údaje 132
 - 12.1.2 Analýza počtu a struktury pracovníků 136
 - 12.1.3 Analýza úrovně a využití kvalifikace 138
 - 12.1.4 Věková struktura pracovníků 142
 - 12.1.5 Rozbory fluktuace pracovníků 147

- 12.1.6 *Další vhodné údaje* 155
- 12.2 *Mikroanalýzy struktury pracovníků* 155
- 12.3 *Rozbory struktury pracovníků u výrobních zařízení různé technické úrovně v různých průmyslových oborech* 161
- 12.4 *Komplexní rozbory podle oborů* 164
- 12.5 *Retrospektivní analýzy na národohospodářské a odvětvové úrovni* 167
13. *ROZBORY ZAMĚŘENÍ A ÚROVNĚ PERSONÁLNÍ A SOCIÁLNÍ PRÁCE* 172
14. *VÝZNAM ROZBORŮ VLIVU VĚDECKOTECHNICKÉHO ROZVOJE NA PRACOVNÍ SÍLY* 174

Závěr 177

Přílohy

č. 1 *Záznamový formulář* 199

č. 2 *Otázky k vybraným činnostem řídicích pracovníků v oblasti personální a sociální práce* 202

Literatura 205